

KONKURSO „ŽINGSNIAI 2015“ PARAIŠKOS FORMA

Informacija apie projektą

<i>Projekto pavadinimas</i>	„Alternatyvusis ugdymas švietimo sistemoje“ „Alternatyvusis ugdymas“
<i>Projekto įgyvendinimo laikotarpis</i>	2007–2015 m.

Informacija apie projekto vykdytoją

<i>Organizacijos pavadinimas</i>	Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras kartu su partneriu Panevėžio rajono švietimo centru
<i>Organizacijos vadovo vardas ir pavardė</i>	Tautvydas Salys Partnerio: Jurgita Vaitiekūnienė
<i>Organizacijos adresas</i>	Geležinio Vilko g. 12, LT 03163 Vilnius Partnerio: Beržų g. 50, LT 36145, Panevėžys
<i>Telefonas</i>	(8 5) 264 94 50 Partnerio: 8 45 58 29 71
<i>El. paštas</i>	sac@sac.smm.lt partnerio centras@prpsc.lt
<i>Projekto vadovo vardas ir pavardė</i>	Simona Plienaitytė Partnerio: Irena Sabaliauskienė
<i>Telefonas</i>	(8 5) 264 94 78 Partnerio: 868615825
<i>El. paštas</i>	simona.plienaityte@sac.smm.lt Partnerio: sabaliauskiene42@gmail.com

Projekto dalyvio sėkmės istorija

1. Istorijos herojus

Apibūdinkite projekto dalyvį(-ius) – koks jis (kokie jie), kokia aplinka jį (juos) supa iki dalyvavimo projekte, koks buvo jo (jų) tikslas, su kokiomis problemomis susidūrė

Esu Eglė Kaziukaitytė, nuo dvejų metų gyvenu Grigaliūnų šeimynoje, Teberešiškių kaime Pajstryje Panevėžio rajone. Tikriausiai supratote, kad esu našlaitė, džiaugiuosi tuo, kad kartu su manimi gyvena ir sesutė.

Iki aštuntos klasės mokiausi Panevėžio r. Pajstrio J. Zikaro vidurinės mokyklos Skaistgirių skyriuje. Jums įdomu, kaip man sekėsi? Mokiausi pagal man pritaikytą programą, sekėsi vidutiniškai, tačiau ypatingų problemų nebuvo. Baigusi Skaistgirių skyriuje aštuonias klases jaučiau nerimą: kaip seksis Pajstrio mokykloje, ar susirasiu naujų draugų, kokie bus mokytojai? Paskutinis vasaros mėnuo buvo kupinas nerimo, tačiau maniau, kad taip jaučiasi ir kiti mano draugai.

Nuo rugsėjo 1 d. pradėjau mokytis Pajstryje. Praėjus kelioms savaitėms supratau, kad mano nerimas ima augti ir virsta baime, jog šioje mokykloje niekada nebesijausiu taip, kaip senojoje. Man buvo ypač svarbus bendraamžių požiūris į mane, tačiau greitai pajutau, jog kiti mokiniai manęs vengia, netgi tyčiojasi. Dažnai tarp manęs ir kitų mokinių įsižiebėdavo konfliktai. **Aš nenorėjau mokytis, dažnai blogai jausdavausi ne tik emociškai, bet ir fiziškai. Man prasidėjo depresija ir po kelių mėnesių mokyklą mečiau.**

Mano globėja, kurią vadinu mama, manimi rūpinosi, tačiau tapau kaprizinga, prieštaravau dėl kiekvieno jos žodžio ir **ištisomis dienomis lindėjau savo kambaryje. Niekas manęs nedžiugino**, nenorėjau nė kojos iš namų iškelti. Tačiau mama nenuleido rankų: rūpinosi manimi, todėl ėmiau gydytis ir vaikščioti pas psichologą.

Kartą Pajstrio mokyklos direktorė mano mamai papasakojo, kad mokykla dalyvauja projekte ir taiko produktyviojo mokymosi (PM) modelį. Aš irgi girdėjau šį pokalbį, tačiau nedaug ką supratau, nes žodžiai buvo labai sudėtingi. Man jau buvo įgrišęs sėdėjimas namuose, buvau pasiilgusi savo bendraamžių, bet **į senąją klasę sugrįžti nenorėjau**. Todėl, kai direktorė manęs paklausė, ar nenorėčiau mokytis naujoje klasėje, atsakiau, jog norėčiau.

Pradėjusi lankyti PM grupę **buvau labai nedrąši, ne visada norėjau bendrauti** su bendraamžiais, **bijojau** dar kartą **pasijusti atstumtąja**, tik dabar jaučiausi sustiprėjusi ir kiekvienoje situacijoje buvau pasiryžusi gintis. Jums įdomu, kaip jaučiausi bendraudama su mokytojais? Iš tiesų dabar daug kas buvo kitaip: senojoje klasėje buvo daug mokinių ir aš retai galėdavau prieiti prie mokytojų ir su jais pasikalbėti. Nors mokykla buvo ta pati, bet PM mokytojai individualiai man skirdavo daug laiko. **Aš tapau atviresnė, komunikabilesnė ir drąsesnė**. Šį kartą jausdama nuolatinį mokytojų rūpinimąsi manimi **ėmiau atsakingai atlikti** pateiktas ir man patinkančias **užduotis**. Kadangi ne visi dėstomi dalykai man patikdavo, aš maištaudavau ir man nepatinkančių užduočių neatlikdavau. Kartais mokytojai mane įtraukdavo į grupinį darbą: ėmiau jausti, kad **mano**, nors ir nedrąsiai pasakyti **žodžiai**, kitiems grupės **mokiniam yra įdomūs**, todėl vis drąsiau išreiškėdavau savo nuomonę. Man labai patiko toks mokymasis, kai jaučiau, kad kitiems svarbūs mano norai ir nuomonė. O šauniaisia buvo tai, kad dabar visas mokymosi veiklas galėjau pasirinkti pati! Aš pati net galėdavau mokytojui pasakyti, kada norėsiu atsiskaityti! Senojoje klasėje apie tai negalėjau nė svajoti. Suprantate, kaip ėmiau jaustis? Tiesiog **jaučiausi esanti svarbi**, todėl ėmiau pati susigalvoti veiklų, užduočių, susitardavau dėl mokymosi praktinio mokymosi vietoje.

Ėmiau galvoti apie savo būsimą profesiją: norėjau mokytis vienos ar kitos profesijos, tačiau keletą savaitių pabuvojusi praktinio mokymosi vietoje suprasdavau, kad tai ne man. Mama ir mokytojai vėl ėmė nerimauti. Išbandžiau net šešias profesijas. Paskutinė mano praktinio mokymosi vieta buvo valgykla. Man ten patiko, ėmė sektis, galėdavau netgi padėti tiems, kuriems prasčiau sekėsi. **Ėmiau jaustis vertinga!**

Pagaliau aš susiradau tikrą draugę – susidraugavau su viena ypatingai lėta mergaite. Padėdavau jai greičiau susiorientuoti, atlikti kai kurias užduotis. Padėdama draugei ėmiau jaustis esanti stipresnė, **pradėjau labiau pasitikėti savimi**. Man vis dar patiko, kad mūsų PM grupė buvo nedidelė ir kada tik norėjau, tada galėjau kreiptis į mokytojus, drąsiai išsakiau savo

mintis apie praktinio mokymosi pasirinkimą. Rinkdamasi profesiją apsvarsčiau visus *už* ir *prieš*, svarsčiau, kas man tiktų, o kas – ne. Mano tikslas buvo pabaigti dešimt klasių. Apie save ėmiau atvirai kalbėtis su mama, dažnai jai padėjau, man ėmė rūpėti jaunesni šeimos nariai. Mano svajonė išsipildė – baigiau dešimt klasių!

Jei atidžiai skaitėte mano istoriją, supratote, kad po dvejų mokymosi šioje klasėje metų **esu visai kitas žmogus. Drąsiai bendrauju, vėl pasitikiu žmonėmis. Mokslas man reiškia gyvenimą.** Kai aš turėsiu savo šeimą, auginsiu vaikus ir jie manęs paklaus, kaip aš mokiausi, dabar jau drąsiai galėsiu atsakyti, kad mokymasis man buvo svarbus. Šiandien aš savo bendraamžius dažnai padrašinu eiti mokytis. Juk be mokslo nebus ir visaverčio gyvenimo. Džiaugiuosi, kad patekau į PM.

2. Istorijos išskirtinumas

Dėl ko ši istorija yra verta dėmesio, išskirtinė

Ši istorija – pasakojimas apie akivaizdžius jauno žmogaus pokyčius. Eglė, negalėjusi mokytis įprastoje klasėje ir metusi mokyklą, baigė 10 klasių įgydama pagrindinį išsilavinimą. Mergina pajuto dėmesį ir sėkmę – PM grupėje jos individualios savybės, gebėjimai, polinkiai buvo svarbūs bendraamžiams ir suaugusiems – PM mokytojams. Eglė suprato mokymosi prasmę ir jo įtaką gyvenimui. Istorija išskirtinė, nes **Eglės pokyčiai – pamatiniai ir ilgalaikiai.** Tai ne renovuotos mokyklos erdvės, ne sutvarkytas šaligatvis, ši sėkmės istorija – **pasikeitęs jauno žmogaus požiūris į mokslo naudą ir gyvenimą.**

3. Veiksmas

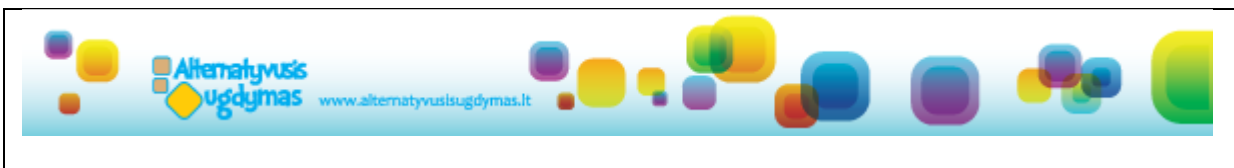
Trumpai aprašykite, kokios projekto veiklos ir kaip padėjo išspręsti projekto dalyvio(-ių) problemą, kokios įtakos turėjo jo (jų) gyvenimui

Panevėžio rajono švietimo centras, laimėjęs Švietimo aprūpinimo centro konkursą, 2009–2011 m. vykdė dalį nacionalinio projekto „Alternatyvus ugdymas švietimo sistemoje“ veiklą, kurių metu buvo sukurta arba parengti Alternatyvaus ugdymo dokumentai. Vienas iš jų Produktivityviojo mokymosi modelis, pagal kurį mokinys 2 dienas per savaitę mokosi klasėje, o kitomis dienomis renkasi praktikos vietą, atlieka praktiką, kuri atitinka jo pomėgius ir gebėjimus.

2011–2013 m. vykdant nacionalinį projektą „Alternatyvusis ugdymas“ buvo diegiamas PM modelis. Švietimo ir mokslo ministerijos inicijuotame projekte dalyvavo 3 šalies mokyklos: Panevėžio r. Pajstrio Juozo Zikaro gimnazija (buvusi vidurinė), Kauno Rokų gimnazija (buvusi vidurinė) ir Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras (buvusi jaunimo mokykla).

PM diegimo tikslas – tenkinti mokymosi sunkumų turinčių ir mokymosi motyvaciją praradusių mokinių ugdymosi poreikius, didinti mokinių mokymosi pasirinkimo galimybes, derinant jų mokymąsi mokykloje ir praktinio mokymosi vietose, padėti jiems įgyti pagrindinį išsilavinimą ir pasirinkti tolesnį mokymosi ir profesinės karjeros kelią.

Produktivityvusis mokymasis – tai edukacinė naujovė Lietuvos švietimo sistemoje, alternatyvi pedagoginė sistema. Jos esmė yra įprasinti mokymąsi mokykloje praplečiant įprastas mokymosi erdves, kai mokinys mokosi ir mokykloje, ir praktinio mokymosi vietose (įmonėse, organizacijose ir pan.). Tai mokymo forma, diegiama vietoj tradicinio mokymo 9-ose ir 10-ose bendrojo lavinimo mokyklos klasėse. Bendradarbiaujant mokyklai, jos aplinkoje veikiančioms įmonėms, įstaigoms ir tėvams, devintokai ir dešimtokai renkasi jiems patrauklią praktikos vietą. Joje praleidę tris darbo dienas per savaitę, jie dvi dienas klasėje mokosi pagrindinių dalykų, kuriuose integruojamos svarbiausios kitų mokomųjų dalykų temos. Taip ugdomas suvokimas, kad mokomasi ne tik mokykloje, bet ir kiekvienoje kitoje aplinkoje ar situacijoje. Praktinis mokymasis ir veikla praktinio mokymosi vietose susieja teoriją su jos raiška gyvenime ir padeda jaunuoliui suprasti, kam ir kokių tikslu jis mokosi.

4. Rezultatai

Trumpai aprašykite pasiektus rezultatus – kokia šiuo metu yra projekto dalyvio(-ių) situacija, kaip jis (jie) jaučiasi, kokia aplinka jį (juos) supa, kas laukia ateityje?

Eglei jau dvejus metus nebuvo nei vieno prieuolio, neliko depresijos apraiškų. Sėkmingai baigusi 10 klasių mergina pasirinko virėjos profesiją ir įstojo į Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centrą. Po metų pablogėjęs sveikatai perėjo į Pasvalio specialiąją mokyklą. Šiandien ji mokosi Socialinių įgūdžių 11 klasėje. Turi artimų draugų, nuoširdžiai bendrauja su mokytojais. Kadangi jai patinka dirbti valgykloje, Eglė susitarusi su mokyklos pavaduotoja, savanoriauja valgykloje.

Mama pasakojo, kad Eglė grįžusi padeda kitiems šeimynos vaikams ruošti pamokas, rūpinasi namų ruoša.

Pati Eglė sako, kad jai ypač patinka padėti mažesniems, ji nebepastebi psichikos sveikatos sutrikimų. Mergaitė pasitiki savimi – dar besimokydama PM grupėje mokytojų paskatinta ėmė domėtis kūryba ir kurti pati. Dabar Eglė publikuoja savo eilėraščius socialiniame tinkle „Facebook“.

Papasakojome tik vieną istoriją, tačiau vykdant projektą 25 mokiniai, kuriems mokykloje nesisekė arba jie ją tiesiog aplenkė, baigė 10 klasių: 13 mokinių pasirinko mokytis profesijos, 10 mokinių tęsė mokymąsi 11 klasėje, 2 nusprendė dirbti. Ir ši grupelė jaunuolių – tik pradžia. Mokyklų, siūlančių mokiniams PM, tinklas plečiasi, taip mažinant skaičių tų vaikų, kurie nebaigia mokyklos, atveriant jiems naujas galimybes ir padedant suprasti, o kam gi aš mokausi?

5. Projekto reikšmė kraštui, visuomenei

Trumpai aprašykite, kokią naudą mūsų kraštui ir visuomenei turi šio projekto vykdytos veiklos ir rezultatai

PM Lietuvoje yra veiksminga priemonė, padedanti mokiniams įgyti pagrindinį išsilavinimą ir nemesti mokyklos jos nebaigus. PM išbandomas ir profesiniame rengime ir suaugusiųjų švietime, taip siekiant mažinti skaičių asmenų, kurie pasitraukia iš profesinio rengimo įstaigų supratę, kad jų pasirinkta profesija – ne ta, kurią norėtų įgyti ir tobulinti.

Projektas davė impulsą mokyklos baimės praradimui ir mokymosi motyvacijos atsiradimui ir su tuo susijusiems teigiamiems mokinių mokymosi ir mokyklos lankomumo pokyčiams: padidėjo mokinių mokymosi motyvacija, mokyklos lankomumas, pagerėjo mokymosi rezultatai, aiškesni ir tikslesni ateities planai ir darbo pasaulio suvokimas, asmeninė pažanga (išaugęs pasitikėjimas savimi ir savivertė, drąsa, atsakingumas, savarankiškumas, pagalba kitam, empatija ir pan.), pagerėjo santykiai su bendraamžiais, tėvais ir mokytojais, kitais suaugusiais.

Teigiamas ir PM poveikis mokinių profesiniam pasirinkimui. Jaunuoliai, jau iki projekto turėję aiškius profesinius planus, dažniausiai pasitvirtino savo profesinį pasirinkimą. Taip pat užfiksuoti atvejai, kai veikla praktinio mokymosi vietoje leido suprasti, kad būtina ieškoti kitų galimybių, nes pasirinktas profesinis kelias neatitinka jaunuolio lūkesčių;

Pozityvūs pokyčiai vyksta ir mokyklų bendruomenėse – mokytojai, kiti specialistai padėjo suprasti, kad panaudojus tinkamus ugdymo metodus galima pasiekti rezultatų ir su „nurašytais“ mokiniais. Pagerėjo mokytojų asmenybinis ir profesinis tobulėjimas, profesinės veiklos prasmės pajauta, atsivėrė didesnės saviraiškos galimybės, įsitraukimas į vietos bendruomenės formavimosi procesą. Mokyklų bendruomenės tapo atviresnės inovacijoms ir ugdymo kultūros kaitai, išaugo jų prestižas ir žinomumas. Sustiprėjo ryšiai su vietos bendruomene, mokinių tėvais.

Vietos bendruomenė buvo įtraukta į ugdymo procesą, realiai kuriant mokyklos ir darbo rinkos bendradarbiavimo, taip pat savanorystės ir socialiai atsakingo verslo tradiciją.